

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ КИЇВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«09» листопада 2017 року

№42

справа № 815/21-р-02-05-14

м. Київ

Про закриття провадження у справі

Адміністративна колегія Київського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 815/21-р-02-05-14 про порушення ТОВ «Білоцерківський молочний комбінат» законодавства про захист від недобросовісної конкуренції та подання Першого відділу досліджень і розслідувань про попередні висновки у справі від 12.10.2017 № 132/ПС-02-05,

ВСТАНОВИЛА:

Тернопільським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України, в ході дослідження ринку сирів м'яких, розсільних в роздрібній торговельній мережі було виявлено сир м'який «ФЕТА» торговельної марки «Premialle» виробником якого є ТОВ «Білоцерківський молочний комбінат». На пластиковому контейнері та кришці до нього виконано напис: «Premialle» – з відібраного молока – ФЕТА – сир м'який» та розміщено зображення страви «Грецький салат».

На боковій частині упаковки сиру м'якого розміщено наступну інформацію:

- назва продукту – сир м'який «Фета» 45% жиру в сухій речовині;
- посилання на нормативний документ, згідно з яким виготовлено продукт - ТУ У 15.5-31984307-011:2007;
- інформацію про виробника (включаючи адресу його потужностей);
- склад продукту: молоко коров'яче нормалізоване, сіль кухонна, закваска молочнокислих бактерій, молокозсідальний фермент (фермент хімозин).

За результатами проведеного дослідження було встановлено наступне.

ТОВ «Білоцерківський молочний комбінат» здійснює діяльність на підставі Статуту, затвердженого загальними зборами учасників Товариства (Протокол №1 від 25.01.2006 року) та змін (Протокол загальних зборів №9 від 14.12.2007), основною метою діяльності Товариства – здійснення виробничо-господарської діяльності, задоволення потреб в послугах і товарах, створення ринкової інфраструктури на території України для задоволення соціально-економічних потреб учасників та членів трудового колективу.

ТОВ «Білоцерківський молочний комбінат» є юридичною особою.

Відповідно до свідоцтва про державну реєстрацію юридичної особи серії А00 №679338 ідентифікаційний код – 33689118.

Місцезнаходження Товариства – вул. Узинська, 2, с. Томилівка, Білоцерківський р-н, Київська обл., 09172.

Основними видами діяльності за КВЕД-2010:

- 10.51 Перероблення молока, виробництво масла та сиру;
- 01.41 Розведення великої рогатої худоби молочних порід;
- 10.86 Виробництво дитячого харчування та дієтичних харчових продуктів;
- 46.33 Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами.

Таким чином, ТОВ «Білоцерківський молочний комбінат» є суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

ТОВ «Білоцерківський молочний комбінат» здійснює виробництво 20 видів продукції, зокрема і сир м'який «ФЕТА».

Сир «Фета» жирністю 45% виробляється товариством згідно з ТУ У 15.5-31984307-011:2007 «Сир м'який ФЕТА» (надалі – ТУ У) розробленими та затвердженими директором науково-виробничої організації «Лактол Київ» 12.04.2007 року та Технологічною інструкцією з виробництва сиру м'якого «ФЕТА» до ТУ У 15.5-31984307-011:2007 (надалі – ТІ), затвердженою генеральним директором ТОВ «Білоцерківський молочний комбінат» 01.05.2012 року.

Макет упаковки та інформація що розміщується на упаковці затверджені ТОВ «Білоцерківський молочний комбінат». Упаковка виготовляється на замовлення та з подальшим погодженням ТОВ «Білоцерківський молочний комбінат» та передається виробником за накладними. Зокрема, розробником дизайну макету є ФОП Рибчинський Д.Ю.

Листом від 12.03.2013 №181/13/2/13 Товариство повідомило, що виробництво та реалізацію сиру м'якого «ФЕТА» розпочато з вересня 2008 року, а сиру розсільного «Бринза» з жовтня 2011 року. Реалізацію молочних продуктів власного виробництва в тому числі сир м'який «Фета» Товариство здійснює через мережі супермаркетів, які розташовані в різних регіонах України, зокрема «Сільпо», «Фуршет», «Новус», які повідомили, що м'який сир «Фета» виробництва ТОВ «Білоцерківський молочний комбінат» в роздрібній мережі представлений поруч з іншими сирами «Фета», виготовлених іншими виробниками.

На ринку молочних продуктів, зокрема, сирів м'яких розсільних, разом з ТОВ «Білоцерківський молочний комбінат» діють також й інші суб'єкти господарювання – виробники розсільних сирів, продукція яких реалізується в торгових мережах, зокрема, підприємства «Самболед д.о.о», Сербія (сир розсільний «САЛАКІС-ФЕТА-Президент», імпортер в Україну дочірнє підприємство «Лакталіс-Україна»), «Мевгал с.а.», Греція (сир «Фета»), «Тірас с.а.», Греція, (сир «Фета», торговельна марка «Олімпус»), «Філотас Белас Фуд с.а.», Греція (сир «Фета»). При цьому, слід відмітити, що у складі цих сирів зазначено овече молоко або суміш овечого та козиного молока.

Разом з тим, ТОВ «Білоцерківський молочний комбінат» використовує для виробництва м'якого сиру «Фета» інший склад, а саме: молоко коров'яче нормалізоване, сіль кухонна, закваска молочнокислих бактерій, молокозсідальний фермент.

Згідно з інформацією, отриманою з мережі Інтернет (Bloomberg.net, Wikipedia.org, eur-lex.europa.eu, abnews.ru), «Фета- популярний грецький сир. Слово «фета» (грец. Φέτα) італійського походження (італ. fetta — скибка) означає «скибка сиру». Класичний «Фета» виготовляється з овечого молока, з додаванням козячого (не більше 30%). Застосування консервантів і барвників забороняється. «Фета» належить до групи м'яких розсільних сирів, його жирність становить 40-45 %. Сир «Фета» отримав статус Protected Designation of Origin (PDO - продукт харчування, які виробляються в визначеній географічній місцевості з використанням визначеної технології). У 2002 році Європейська комісія зареєструвала назву «Фета» в якості охоронюваного позначення походження (PDO) для білого сиру, просоченого в розсолі, що виробляється в Греції. 25 жовтня 2005 року

Європейським судом в об'єднаній справі C-465/02 і C-466/02 винесене рішення, згідно з яким «Фета» - охоронюване позначення продукту харчування походження Греції. Для того, щоб бути зареєстрованим як PDO, традиційні назви продуктів, такі як «Фета», як такі не є назвою області, місця або країни, відносяться до сільськогосподарської продукції і продуктів харчування з певного географічного району з визначеними природними і людськими факторами, завдяки яким такій продукції притаманна певна особливість. Назва «Фета» не стала загальною назвою для сільськогосподарських продуктів або продуктів харчування і, отже, не стала загальною. У випадку «Фети» визначення географічного району виробництва поширюється лише на території материкової Греції та острів Лесбос. Визначальними є географічні, кліматичні, виробничі, людські ресурси. Серед найбільш важливих аспектів були визначені тривалість літнього періоду, частота температурних коливань, сезонний перегін тварин худоби на нові пасовиська, харчування, догляд, традиційний метод виробництва, що надають готовому продукту свій специфічний аромат і смак.

В ході дослідження у справі, Відділення надіслало вимогу про надання інформації від 22.05.2014 №02-05/1055 до ТОВ «Білоцерківський молочний комбінат».

Листом від 04.06.2014 №3851/14 ТОВ «Білоцерківський молочний комбінат» повідомило, зокрема наступне. Товариство звернулось з листом до Спілки молочних підприємств України щодо надання роз'яснень стосовно використання назви «Фета» українськими виробниками. Згідно з листом від 24.09.2013 № 215, надісланим Спілкою молочних підприємств України до Товариства, сир «Фета» має свій код Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності (код товару 0406 90 32 00 – фета (Feta), який класифікує даний товар в Україні та дає змогу відрізнити його з поміж інших подібних товарів. Одночасно Спілка молочних підприємств України, підтвердила, що назва «Фета» – це вид сиру, який є присутнім на українському ринку. Також було зазначено, що сир «Фета» дійсно визнаний Європейським судом в якості охоронюваного позначення грецького походження, проте, це рішення стосується виключно країн-членів Європейського Співтовариства. Але, під час переговорів з Євросоюзом про створення Зони вільної торгівлі, у питанні про використання географічних найменувань українська сторона добилася десятирічного перехідного періоду та компенсаційного пакету, над яким в даний час працюють експерти з обох сторін. Мова йде зокрема про шампанське, коньяк, та сири фета, рокфор, брі. Жодних обговорень змін рецептури цих продуктів не проводилося. Тому, на думку Спілки молочних підприємств України, використання назви «Фета» при виробництві сирів українськими підприємствами наразі в Україні не заборонено.

Разом з тим, у відповідь на вимогу Відділення від 22.05.2014 № 02-05/1055, Товариство зазначило, що на українському ринку сири з назвою «Фета» з коров'ячого молока пропонуються українському споживачеві цілою низкою українських виробників: ТОВ «Хеппі Мілк»; ТОВ «Маклер Комерс», Болгарія, імпортер «Єврофудс Україна».

Листом від 11.09.2014 № 02-05/1911 Відділення звернулось до Української академії аграрних наук з проханням надати роз'яснення, зокрема щодо правомірності виготовлення українськими виробниками сиру «Фета».

Національна академія аграрних наук України (надалі – НААНУ) листом від 29.09.2014 №534-2234 повідомила наступне.

На даний час, сир «Фета» є широко розповсюдженим продуктом в Європі, промислове виробництво якого проводиться з пастеризованого коров'ячого молока або його суміші з овечим чи козиним.

Сир «Фета» виготовлений з молока овечого чи козиного за фізико-хімічними та органолептичними показниками не є тотожним з сиром Фета, виготовленим з молока коров'ячого, але виробництво сиру Фета з молока коров'ячого з застосуванням процесу ультрафікації є прийнятним.

Виробництво сиру Фета неможливе при використанні заміниці молочного жиру: відповідно до статті 5 Закону України «Про молоко та молочні продукти» не допускається використання назв молочних продуктів у власних назвах продуктів та торговельних

марках, якщо ці продукти виробляються з використанням сировини немолочного походження.

Одночасно НААНУ зазначило, що на його думку в Україні допустимо використання назви «Фета» при маркуванні сиру в даний період.

Вимоги щодо назви продукції передбачені Технічним регламентом щодо правил маркування харчових продуктів, який затверджено Наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 28.10.2010 № 487 (далі – Регламент), а також ДСТУ 4518:2008 «Продукти харчові. Маркування для споживачів».

Відповідно до пункту 7 Регламенту та пункту 4.5 ДСТУ 4518:2008 крім іншого, назва харчового продукту повинна відповідати назві, **установленій нормативно-правовими актами**, а у разі їх відсутності – **установленій нормативними документами**, а також розкривати природу продукту.

Окремі вимоги до виробництва певних видів м'яких сирів встановлені такими нормативними документами, як ДСТУ 4395:2005 «Сири м'які. Загальні технічні умови».

Згідно зі статтею 1 Закону України «Про стандартизацію» *стандартом* визначається документ, розроблений на основі консенсусу та затверджений уповноваженим органом, що встановлює призначені для загального і багаторазового використання правила, інструкції або характеристики, які стосуються діяльності чи її результатів, включаючи продукцію, процеси або послуги, а *технічні умови* є документом, що встановлює технічні вимоги, яким повинні відповідати продукція, процеси чи послуги.

Таким чином, виготовлення м'якого сиру «Фета» з молочної сировини, зокрема коров'ячого молока в Україні та його назва відповідають установленим нормативним документам, які регулюють виготовлення та маркування м'яких сирів.

Разом з тим, Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським союзом і його державами-членами, з іншої сторони, (підписаною 21 березня 2014 року та 27 червня 2014 року, ратифікованою Законом України [№ 1678-VII](#) від 16 вересня 2014 року із заявою) (далі – Угода), укладеною з метою сприяння поступовому зближенню сторін угоди, ґрунтуючись на спільних цінностях і тісних привілейованих зв'язках, поглиблюючи зв'язок України з політикою ЄС та її участь у програмах та агентствах, а також з метою запровадження умов для посилення економічних та торговельних відносин, які вестимуть до поступової інтеграції України до внутрішнього ринку ЄС, у тому числі завдяки створенню поглибленої і всеохоплюючої зони вільної торгівлі, передбачено створення асоціації між Україною, з однієї сторони, та ЄС і його державами-членами, з іншої сторони.

Відповідно до листа Міністерства закордонних справ України [№ 72/14-612/1-2980 від 30.11.2015](#), передбачено тимчасове застосування деяких положень Угоди з 1 січня 2016 року, в тому числі Підрозділу 3 «Географічні зазначення» Угоди, який присвячено визнанню та охороні географічних зазначень, які походять з територій сторін цієї угоди.

Відповідно до пункту 1 статті 208 Угоди, продукти, які вироблені та марковані згідно з національним законодавством до того, як ця Угода набрала чинності, але які не відповідають вимогам цієї Угоди, можуть продаватися доти, доки не закінчаться на складі.

Згідно з пунктом 2 статті 208 Угоди, продукти, які вироблені та марковані згідно з національним законодавством географічними зазначеннями, переліченими нижче в пунктах 3 та 4 цієї статті, після того, як ця Угода набрала чинності, та до закінчення періодів, зазначених в пунктах 3 та 4 цієї статті, але які не відповідають вимогам цієї Угоди, можуть продаватися на території сторони, з якої походить продукт доти, доки не закінчаться на складі.

Відповідно до пункту 4 статті 208 Угоди, для семирічного перехідного періоду з дати набрання чинності зазначеної Угоди, охорона таких географічних зазначень Європейського Союзу як *Parmigiano Reggiano*, *Roquefort*, ***Feta***, не припиняє використання цих географічних зазначень для позначення та презентації визначених подібних продуктів, які походять з України.

Тобто, пунктами 2 та 4 статті 208 Угоди передбачено для використання в Україні назви сиру «Фета» **семирічний перехідний період** з дати набрання чинності цієї Угоди.

Одночасно, положенням Угоди чітко визначено, що продукція, вироблена та маркована в Україні, але яка не відповідає вимогам цієї Угоди, зокрема яка підпадає під охорону географічних зазначень (сир «Фета»), може продаватися на території України до закінчення (залишків продукції, упаковок, етикеток) на складі.

Таким чином, дії ТОВ «Білоцерківський молочний комбінат» щодо маркування власної молочної продукції назвою «Фета» на даний час не можуть бути кваліфіковані як порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, оскільки зазначена продукція відповідає вимогам відповідних нормативних документів, які регулюють виготовлення та маркування м'яких сирів.

Враховуючи наведене, в ході розгляду справи № 815/21-р-02-05-14 не виявлено обставин, які можуть бути доказами у справі та, відповідно, свідчити про наявність в діях ТОВ «Білоцерківський молочний комбінат», під час маркування власної молочної продукції назвою «Фета», ознак порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції, у вигляді поширення інформації, що вводить в оману.

Листом від 13.10.2017 № 02-02/3406 Відділенням направлено до Товариства копію подання з попередніми висновки у справі № 815/21-р-02-05-14.

У відповідь на вищезазначене подання, листом від 23.10.2017 № 23/17 (вх. Відділення від 26.10.2017 № 01-11-3019) ТОВ «Білоцерківський молочний комбінат» повідомило про те, що не має заперечень та зауважень по змісту подання.

Відповідно до абзацу шостого статті 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», розгляд справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції підлягає закриттю без прийняття рішення по суті, якщо, зокрема не доведено вчинення порушення.

Враховуючи наведене та керуючись статтями 7 та 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», статтями 27 та 30 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України від 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами), пунктом 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Київського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

ПОСТАНОВИЛА:

Закрити провадження у справі 815/21-р-02-05-14 без прийняття рішення по суті у зв'язку з не доведенням вчинення ТОВ «Білоцерківський молочний комбінат» (ідентифікаційний код – 33689118) порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

**Голова адміністративної колегії –
голова відділення:**

О. Хмельницький